

Žalobu o výmaz zástavního práva pro vykonatelnou pohledávku soud první stolice odmítl pro nepřípustnost pořadu práva. Rekursní soud zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva a uložil prvému soudu, by nepřihlížeje k uplatněnému důvodu odmítnutí, o žalobě rozhodl. Důvody: První soud odmítl žalobu, shledávaje správnou námitku strany žalované, že věc nepatří na pořad práva. Rozhodnutí své odůvodňuje tím, že se vklad práva zástavního, o který jde, stal exekučně. Žádá-li nyní žalobkyně výmaz tohoto zástavního práva, neobsahuje prý tato žádost nic jiného, než žádost o zrušení exekuce ve smyslu § 39 čís. 1 ex. ř. Jsou-li správné žalobní údaje, měla prý žalobkyně nejprve odporovati žalobou exekučnímu titulu a potom na základě rozsudku navrhnouti u exekučního soudu zrušení exekuce. Jelikož žádost neměla býti uplatňována žalobou, nýbrž návrhem, bylo prý žalobu odmítnouti pro nepřípustnost pořadu práva. Právem cítí se žalobkyně stíženou tímto rozhodnutím. Žaloba je podle svého obsahu a žádání žalobou ve smyslu § 61 knih. zák., žalobou o výmaz vkladu z důvodu neplatnosti a tím o znovuzřízení dřívějšího knihovního stavu. Žalobu takovou připouští zákon bez rozdílu, zda ke vkladu došlo dobrovolně, či exekučně. Správně uvádí stěžovatelka, že je možné, že má i jiné cesty, by se domohla odstranění knihovního zápisu porušujícího její knihovní práva, o němž tvrdí, že došlo k němu paděláním jejích podpisů, okolnost ta že však nemůže býti na překážku, by si ne zvolila způsob, jenž se jí zdá nejvhodnější, při čemž poukazuje k tomu, že cestou jí zvolenou dosáhla poznámky spornosti, jež může míti značný význam, kdyby žalovaná svá práva přenesla na třetí osobu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jde zatím jen o otázku přípustnosti pořadu práva, na kterou právem rekursní soud odpověděl kladně. I podle obsahu žaloby a jejího žádání i připojeného návrhu na poznamenání žaloby podle § 61 knih. zák., i podle obsahu rekursu má žalobkyně na mysli žalobu ve smyslu § 61 knih. zák., kterou jest vyříditi pořadem práva. Námitka žalované, že jde o exekuční zřízení zástavního práva, dotýká se již věcné stránky a věcné přípustnosti této žaloby a proto se jí nelze zabývat v tomto období řízení, kde se řeší jen otázka přípustnosti pořadu práva vůbec. Pořad práva nevylučuje ani to, že by rozsudek žalobě vyhovující důsledně vedl k zastavení exekuce podle § 39 a násl. ex. ř. k případnému návrhu žalobkyně, protože takový návrh podle § 39 ex. ř. předpokládá právě dřívější projednání a řešení sporných otázek pořadem práva. Měla-li žalobkyně i jiné prostředky k tomu, by se domohla toho, co požaduje v této žalobě, je v tomto období řízení zatím nerozhodné.

Čís. 12228.

Propadná lhůta § 1097 obč. zák. neplatí, učinil-li nájemce náklad na předmět nájmu nejen ve prospěch pronajímatelův, nýbrž i ve prospěch svých vlastní, a požádal-li nadto pronájemce o přivolení, ba jednal-li dokonce v dorozumění s pronajímatelem a mělo-li se nájemci dostati úplaty tím, že se mu měl náklad amortisovati.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1932, Rv I 606/31.)

Žalobu pachtýře na propachtovatele o náhradu nákladu na předmět pachtu o b a n i ž š í s o u d y zamítly, ježto žalobní nárok nebyl uplatněn v propadné lhůtě § 1097 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu prvé stolice k dalšímu jednání a k novému rozhodnutí.

D ů v o d y:

Odvolací soud má pravdu, že nesejde na tom, jak žalobce svůj nárok po právní stránce poznačí, nýbrž o jaký skutkový děj jej opírá. Je tedy nerozhodné, že žalobce mluví o bezdůvodném obohacení neb o vrácení předem splacené činže, ano je zřejmé, že se domáhá náhrady nákladů, jež měl s postavením nebo s lepším vybavením budov zřízených na najatém pozemku. Správně vyložil odvolací soud, že smlouvu ze dne 1. října 1923 považovati jest za smlouvu po rozumu 25. hlavy obč. zák., pokud ovšem jde o přenechání pozemku jako nespoteřebitelné věci k žalobcovu užívání na určitou dobu za úplatu. O toto užívání a o úplatu za ně však ve sporu nejde, nýbrž jde o náhradu shora uvedených nákladů. Odvolací soud má za to, že i tento nárok pramení ve smlouvě nájemní a že spadá pod ustanovení § 1097 obč. zák., schvaluje nepřímou názor soudu první stolice, podle něhož toto zákonné místo jest speciální právní normou pro všechny nároky nájemce proti pronajímateli, která vylučuje použití jiných právních předpisů, najmě § 1041 obč. zák. Než v § 1097 obč. zák. upravuje zákon nárok nájemce na náhradu nákladů na opravy ve dvou případech; předně náklad náležející pronájemci, kde nastupuje obdoba § 1036 obč. zák., — o takový případ v souzené věci neběží; — dále pak náklad, k němuž sice pronájemce povinen nebyl, který však je k jeho užitku. V tomto případě jde o jednatelství bez příkazu podle § 1037 obč. zák., k němuž se citací poukazuje. Podle § 1037 obč. zák. má si ten, kdo chce na se vzítí cizí věci jen, by podepřel prospěch druhého, vyžádati jeho přivolení. Pakliže jednatel nešetřil tohoto předpisu, ale provedl věc na svůj náklad ke zřejmému převážnému prospěchu druhého, musí mu býti tímto nahrazeny náklady na to učiněné. V takovém případě vystupuje tedy nájemce jako jednatel bez příkazu a musí podle § 1097 obč. zák. uplatniti své nároky do šesti měsíců po navrácení věci dané v nájem. V souzeném případě bylo tomu podle žalobcova přednesu jinak. Žalobci především nešlo jen o prospěch žalovaného, nýbrž také o jeho prospěch; nadto se žalobce zachoval podle předpisu § 1037 obč. zák., neboť požádal žalovaného o přivolení, ba jednal — jak sám odvolací soud uvádí — v dorozumění se žalovaným. Za těch okolností nelze o něm říci, že jednal bez příkazu ve smyslu §§ 1097 a 1037 obč. zák.; při tom dbáti jest i toho, že podle žalobcova přednesu sděleny byly se žalovaným před zadáním stavby a před uzavřením nájemní smlouvy stavební plány a rozpočty stavební a že se žalovaný účastnil také stavební komise, dále že podle žalobcova tvrzení nešlo o neúplatné jednání, nýbrž že se žalobci podle vůle stran mělo dostati úplaty, že se mu totiž měl náklad amortisovati během 15 let nižší činží, která činila jen 2.000 Kč ročně, začež žalovanému měla zůstatí budova. Má-li se vše tak, nejde o jednatelství bez příkazu aniž o nárok ve smyslu § 1097 obč. zák., ný-

brž o zvláštní smlouvu, která se sbíhala s poměrem nájemním. Účele této zvláštní smlouvy, amortisace učiněného nákladu za souhlasu žalovaného, nemůže však býti dosaženo, protože došlo zatím k předčasnému zrušení nájemního poměru, se kterým strany nepočítaly, musí tedy býti upraven poměr mezi stranami tak, by žalovaný nebyl obohacen na úkor žalobce. Pro tento jeho nárok neplatí propadná lhůta § 1097 obč. zák., nýbrž předpisy o obecném promlčení nároků. Nižší soudy, vycházejíce z odchylného právního názoru, neobíraly se blíže žalobním nárokem s uvedeného hlediska ani učiněným nákladem, není tedy zatím skutkového podkladu pro rozhodnutí sporu a bylo proto věc vrátiti k novému projednání soudu první stolice.

Čís. 12229.

Do usnesení podle § 236 ex. ř., jímž soud poukázal peněžní ústav, by srazil kolkové poplatky a poukázal je bernímu úřadu, jest přípustným rekurs.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1932, R I 1064/32.)

Exekuční soud poukázal spořitelnu v T., by při vydání částek přikázaných věřitelům srazila z přikázaných částek kolkové poplatky podle druhé stupnice a přikázala je bernímu úřadu v T. Rekurs věřitelů rekursní soud odmítl jako nepřípustný, maje za to, že jde o stížnost proti poplatkovému nařízení, k jejímuž vyřízení není povolán soud, nýbrž finanční úřad.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc rekursnímu soudu, by, nepřihlížeje k důvodu, pro který rekurs odmítl, znovu o rekursu rozhodl.

Důvody:

Napadeným usnesením odmítl rekursní soud stížnost dovolacích rekurentů proto, že se stížnost týká kolkovného a že o takové stížnosti rozhodnutí je povolán finanční úřad, nikoli soud. S názorem rekursního soudu nelze souhlasiti. Ustanovení o kolkovném, pojato do usnesení prvního soudu, vydaného podle § 236 ex. ř., je, i když se týká kolkovného, usnesením soudním a rozhodnutí o stížnosti do onoho ustanovení jako usnesení soudního jest povolán příslušný soud vyšší stolice, nikoli úřad finanční. Proto odkázati rekurs na finanční úřad nelze a byla stížnost rekursním soudem odmítnuta neprávem.

Čís. 12230.

Zápověď' poddlužníku je podstatnou částí usnesení povolujícího exekuci a nemá jen ráz informativní. Její doslov musí býti ve shodě s usnesením o povoleném zabavení pohledávky. Týkala-li se zápověď' povšechně platů, jež měl poddlužník dlužníku vypláceti, nikoliv jen těch platů, jež byly povolujícím usnesením zabaveny, jde o vadu hmotněprávní, již nelze odstraniti podle § 85 c. ř. s. a § 89 jedn. řádu.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1932, R I 1080/32.)